

Bogár László: Az utolsó békeév

2012 szeptember 06. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

- [0](#)

Még nincs értékelve

Mérték

A parlament 2012. őszi ülészakájának kezdete egyúttal az „utolsó békeév” kezdetét is jelenti. Nagyjából egy esztendő múlva ugyanis mindenképpen megkezdődik a választási kampány, annak ellenére is, hogy hivatalosan – akkor még legalábbis –, egyáltalán nem lenne szabad kezdődnie.

Ez nagyjából azt jelenti, hogy ettől kezdve minden politikai erő kizárólag abból a szempontból értékel majd mindent, hogy ez vajon javítja vagy rontja a választási esélyeit. Ezt persze minden politikai erő tagadja, de attól még így van.

A globalitás „szép új világának” politikai pártjai valójában „politikaipari holdingokká” váltak, amelyeket kizárólag a piacon elérhető, többnyire rövid távú profit elérése mozgat. Ez önmagában talán nem is volna tragédia, ha a politikai javak „fogyasztója”, akit választópolgárnak neveznek, képes lenne arra, hogy racionális döntéseket hozzon. Vagyis képes lenne tudatosan „megversenyeztetni” a politikai pártokat, hogy melyikük tud méltóbb emberi életet teremteni az ország lakóinak. Erre azonban lényegében semmi esély nincs, mert a globális politikai piac láthatatlan irányítói a lokális politikai piacokat uraló elitektől egészen mást várnak el.

És ez, mint legfőbb tabu, értelemszerűen bevallhatatlan marad, mert nem jelent mást, mint hogy a látszólag gyilkos indulatokkal egymásnak feszülő pártok, miután kormányra jutnak, lényegében ugyanabba a satuba kerülnek bele. A globális hatalmi piacok urai, akiket most közvetlenül az IMF és az Európai Unió testesít meg, megkövetelik érdekeik teljesítését. A lokális fogyasztó, vagyis a választópolgár pedig ugyancsak a maga érdekét keresné, de a kettő egyszerre – egy lényegében kifosztva tengődő, anyagi, fizikai, lelki, erkölcsi és szellemi értelemben is egyaránt hanyatló társadalomban, mint amilyen a magyar – aligha teljesíthető. Marad tehát a helyzet „bevallhatatlansága”, és az ebből logikusan következő általános „értelmi és erkölcsi lezúllás”, ahogy Bibó István fogalmazott *Az eltorzult magyar alkat, zsákutcás magyar történelem* című dolgozatában. És persze ahol a dolgok „bevallhatatlanok”, ott öngerjesztő örvényléssel saját magát hajtja a végtelen felé a demagóg manipuláció.

A most bekövetkező kudarc már nagyjából huszonöt évvel ezelőtől borítékolható volt, sőt a lakiteleki sátorban

néhány nagy formátumú felszólaló borítékolta is, de a politikaipari holdingok hamis és álságos acsarkodása közepette ez értelemszerűen bevallhatatlan maradt – és most is az.

A mindenkori kormánypárt a lehet? legnagyobb sikerként igyekszik felmutatni országglását, ellenben a mindenkori ellenzék a lehet? legnagyobb kudarcként. Aztán, ha az eredményesebb manipulációs technikák alkalmazása nyomán a legközelebbi választáson helyet cserélhetnek, akkor ugyanez folytatódik, csak fordítva. A 2014-es választás ebben az egyre lehangolóbb színjátékban kritikus elágazási ponttá válhat, ezért most talán az átlagosnál kissé nagyobb jelent?sege van annak, hogy a pártok mihez kezdenek az „utolsó békeévvvel”. Az idéz?jel többszörösen indokolt, mert egy permanens globális polgárháború lokális frontjain ugyan hogyan lenne egyáltalán értelmezhet? bármiféle „béke”?

Inkább arról van szó, hogy 2013 ?szén már bizonyosan elszabadul az a hisztéria, amely aztán a jelenleginél is reménytelenebbé teszi a helyzet emberséges, ?szinte feltárását és konstruktív megvitatását. Most talán még volna esély. Hogy mire, annak megértéshez azzal kellene szembesülni, hogy 2014 után belépünk abba a választási ciklusba, amely 2018-cal végz?dik. Ennek például azért van jelent?sege, mert úgy látszik, hogy az 1978-as, egy keres?re es? reálbér valami titokzatos „attraktorként”, egyfajta gravitációs centrumként m?ködik, mert bár voltak kísérletek arra, hogy elrugaszkodjunk t?le, de ezek sorra rendre kudarccal végz?dtek, végz?dnek.

Az idén is láthatólag nagyjából erre a szintre csúszunk vissza, és a globális tendenciákból az el?ttünk álló öt-hat évben sok minden felsejlik, de a magyar reálbérek radikális, jelent?s és tartós emelkedése bizonyosan nem. Ha pedig valóban el?áll az a helyzet, hogy az egy keres?re es? reálbér 2018-ban alig fog eltérni a negyven évvel korábbi 1978-astól, akkor ebb?l érdekes következtetések írhatók le, és felettébb kalandos helyzet adódhat. Mivel átlagosan negyven évet szokás eltölteni a munka világában, ezért 2018-ra gyakorlatilag az összes akkori munkavállaló ugyanazt a generációs élményt rögzítheti. Nevezetesen azt, hogy a mindenkori kormány azzal gyanúsítja meg, hogy valójában az ? „túlfogyasztása” vezetett a deficitnek és az adósságok növekedéséhez. Ezután azt is jelzi, azért van szükség bizonyos „intézkedésekre” (hogy ezt megszorításnak vagy az ország átszervezésének nevezik, a lényegen nem sokat változtat), hogy a deficit meg az adósság csökkenjen. És végül biztosítja alattvalóit, hogy ez az egyetlen útja annak, hogyan lehet „majdjobb”.

Ez a „majdjobb” vés?dött bele most már nagyon-nagyon mélyen lassan negyven éve a magyar alávetett és kifosztott többség tudatalattijába. És bizony ezzel valamit kezdeni kellene. Hogy pontosan mit, azt valóban nem egyszer? megmondani, de hogy nem azt, amit eddig Kádár, Bokros, Gyurcsány és a többiek mondtak-tettek, az nagyon valószínűnek látszik. A f? probléma azonban az, hogy az ország népének többsége ugyan saját tragikus sorsán át zsigerileg érzékeli, hogy nagy a baj, de hogy valójában mi is a baj gyökere, legfeljebb a pusztító hamis magyarázatok szintjén „ismeri”. Bár ez ma teljesen utópisztikusnak látszik, de talán mégis meg kellene kísérelni a lehetetlent. Azt, hogy ebben az utolsó békeévben nyugodt, ?szinte szóval megbeszélni a helyzetet és a teend?ket. Addig, amíg nem lesz végzetesen kés?.

Bogár László - magyarhirlap.hu

Ajánló

